

Letem psím světem Česká republika

Rozdělování psů podle jejich využití je běžnou záležitostí, ale co takhle uspořádat plemena podle zemí jejich původu? V prvním příspěvku našeho seriálu zůstaneme u nás doma.

Český fousek

Štěpatý lovecký pes s přátelskou povahou se pyšní kořeny, sahajícími snad až do středověku. Přestože o přesné stáří jeho předků se kynologové dosud přou, jisté je, že tento pes patří k nejstarším evropským hrubosrstým ohařům. Lov s nimi byl oblíbenou disciplínou už za krále Jana Lucemburského, s nímž se ohaři nejspíš do Čech ve 14. století dostali. Přestože prvního standardu se toto české plemeno dočkalo už v roce 1882, během světových válek téměř vyhylo. Naštěstí se podařilo jeho chov obnovit a v roce 1964 se český fousek dočkal uznání Mezinárodní kynologickou federací (FCI). Je to typický lovecký pes, který potřebuje hodně pohybu a pravidelné pracovní vyřízení. Je energický, ale i milý a ochotný poslouchat. Říká se mu také „pes pro českou krajinu“, a to proto, že se během své lovecké práce dobře orientuje v poli, v lese i ve vodě. Více o něm najdete v Encyklopedii v Psích kusech 11/2009.

Chodský pes

Jak už napovídá jeho jméno, původ tohoto plemene je spojen s prací Chodů, kteří už ve středověku střežili hranice na česko-bavorském pomezí. Kromě strážní služby byli chodští psi využíváni také jako psi ovčáctí. Vzhledově se podobali starým německým ovčákům, protože měli společné předky. Časem, když strážní služba Chodů ztrácela na významu, chodských psů ubývalo a hrozilo, že zcela vymizí. Proto se počátkem osmdesátých let čeští kynologové úspěšně pustili do jeho regenerace. Přestože toto plemeno není příliš početné a dosud

Český fousek

nebylo uznáno FCI, získalo si své příznivce. Je to zejména díky jeho všestranným schopnostem, sympatické povaze a dobré ovladatelnosti. Chodský pes je známý svou láskyplností, trpělivostí a tolerancí. Je to středně velký, odolný pes, vysoký kolem 50 cm v kohoutku, s dlouhou rovnou srstí vybavenou hustou podsadou, černé barvy se znaky.

Československý vlčák

Přestože anglická verze názvu tohoto plemene je Czech Wolfdog, pravdou je, že na jeho vyšlechtění se podíleli jak čeští, tak slovenští kynologové. Je tedy správné, že československý vlčák nese ve svém jménu památku na společnou česko-slovenskou národní minulost. Toto pozoruhodné plemeno vzniklo křížením německého ovčáka a karpatského vlka. Výsledkem je věrný a poslušný pes s nezvykle rychlými reakcemi. Je opatrný, není bezdůvodně agresivní, zbytečně nebojuje, ale cítí-li se ohrožen, je nebojácný. Je to pes větší než střední velikosti, v kohoutku dosahuje až 70 cm. Kolem tlamy, na bradě a spodní části krku má bílou vlčí masku. Má šikmé jantarové oči. Zajímavé je, že toto plemeno je v současné době populárnější v Itálii než v Čechách a na Slovensku. Psali jsme o něm v Encyklopedii v Psích kusech 4/2008.

Český strakatý pes

Původně se mu říkalo Horákův laboratorní pes a tento název o mnohém vypovídá. Vyšlechtil jej

tvůrce českého teriéra František Horák, který byl jako pracovník někdejší Akademie věd pověřen, aby vytvořil laboratorního psa určeného pro pokusy. Cílem bylo vyšlechtit mírného, snášenlivého a trpělivého, krátkosrstého a nenáročného psa přiměřené velikosti. Základem plemene se stali dva voříšci, třibarevný Míša a vlkošedá fenka Riga. Pak byl ještě přikřížen německý krátkosrstý ohař. Během své „kariéry“ toho museli čeští strakatí psi mnoho vytrpět, sloužili k různým lékařským experimentům. Dnes se stává stále více oblíbeným rodinným společníkem, a to zejména díky své milé povaze.

Český teriér

„Otcem“ tohoto nízkonohého teriéra je český kynolog František Horák z pražských Klánovic. Už před druhou světovou válkou se věnoval myslivosti a oblíbil si skotské a sealyhamské teriéry. Koncem čtyřicátých let 20. století se z nich ale rozhodl vyšlechtit nové plemeno, malého, pohyblivého teriéra, norníka s klopnými ušima a srstí, kterou je možné jednoduše upravovat střiháním. FCI nové plemeno uznala pod názvem český teriér v roce 1963. Je to zvidavý a odvážný lovecký pes s povahou, která pro teriéry není zcela typická – chybí mu charakteristická teriéřská dravost, neposednost, přehnaná živost a aktivita. Je klidný, mírný a poslušný, ale stále dobře naladěný, proto je vhodným společníkem i pro starší lidi a děti. Miluje pohyb v přírodě, je otužilý a zvládne i celoroční pobyt ve venkovním kotci. Díky pečlivé šlechtitelské práci Františka Horáka

Chodský pes

Československý vlčák

patří český teriér mezi zdravá plemena, která netrpí žádnými závažnými dědičnými chorobami.

Pražský krysařík

Je nejrozšířenějším a také nejznámějším z českých národních plemen. Drobný krátkosrstý psík s „netopýříma“ ušima má podle kynologů starobylý původ, faktem ale je, že jeho chov byl obnoven v osmdesátých letech minulého století. Je nejmenším českým plemenem, měří maximálně 23 cm v kohoutku a váží kolem dvou a půl kilogramu. Je proslulý svým temperamentem a neohroženou povahou i tvrdohlavostí. Na své oficiální uznání FCI zatím čeká. Podrobnější informace o tomto plemeni najdete v Encyklopedii v Psích kusech 12/2011.

Český horský pes

Za vznikem tohoto plemene stojí snaha vytvořit odolného psa, který by vyhovoval podmínkám českých hor, kde by bylo možné jej zapřáhat do saní. Je výsledkem křížení slovenského čuvače s „alaskány“, údajně kříženci malamuta a landseera, přivezenými z Kanady. Se šlechtěním českého horského psa se začalo v sedmdesátých letech minulého století. Uznání FCI se toto plemeno dosud nedočkalo. Přestože byl český horský pes vytvořen jako pes saňový, dobře se osvědčil i jako pes pastevecký, záchranářský a lavinový. Je odolný a pracovitý, má příjemnou a přátelskou povahu a dá se dobře vycvičit. Patří mezi větší plemena, má až 70 cm v kohoutku. Zaujme typickou hustou dlouhou strakatou srstí.

Český strakatý pes

Text: Mirka Koničková

Foto: Pes Jira a Shutterstock

Český teriér

Pražský krysařík

Český horský pes